

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

23 октомври 2015 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Септември 2015 г.

През септември 2015 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 2.1% при годишно нарастване от 2.5% през август 2015 година. В края на септември т. г. *широките пари* са 71.388 млрд. лв. (84.7% от БВП³) при 71.171 млрд. лв. към август 2015 г. (84.5% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^4$, се увеличава през септември т. г. с 9.4% на годишна база (9.9% годишен ръст през август 2015 година).

Графика 1

¹ Предварителни данни. Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика/ Парична статистика*. Извършени са ревизии на данните за периода юни - юли 2015 г., които са означени с буква "P" в съответните таблици.

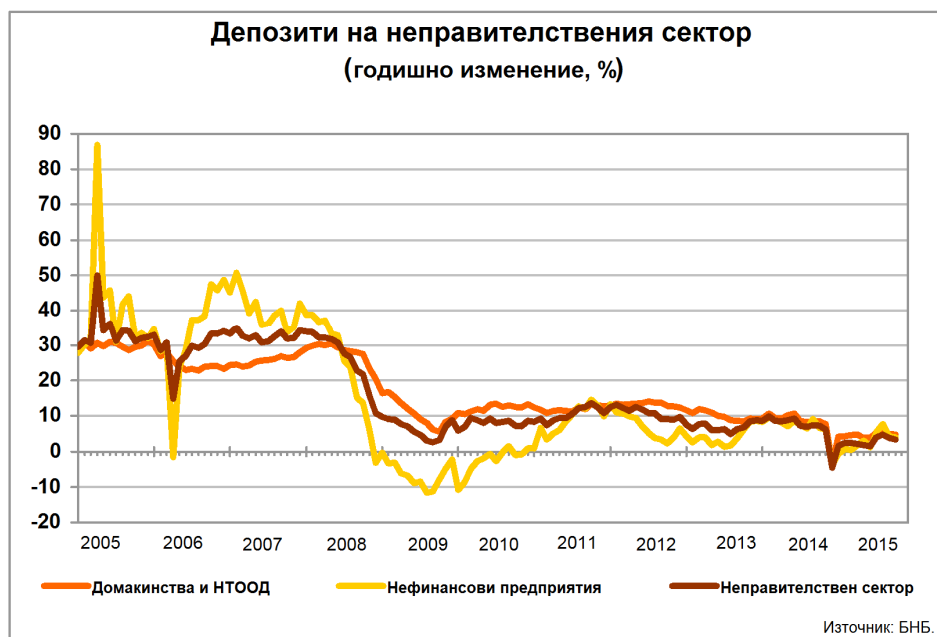
² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2015 г. в размер на 84.235 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън Парично-финансови институции и овърнайт-депозити в левове и чуждестранна валута).

В края на септември т. г. депозитите⁵ на неправителствения сектор⁶ са 60.941 млрд. лв. (72.3% от БВП), като годишното им увеличение е 3.4% (3.8% годишно повишение през август 2015 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 16.849 млрд. лв. (20% от БВП) в края на септември 2015 година. В сравнение със същия месец на 2014 г. те се увеличават с 3.9% (4.4% годишно повишение през август 2015 година). Депозитите на *финансовите предприятия* намаляват с 14.3% на годишна база през септември 2015 година (12.2% годишно понижение през август 2015 г.) и в края на месеца достигат 3.014 млрд. лв. (3.6% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 41.078 млрд. лв. (48.8% от БВП) в края на септември 2015 година. Те се увеличават с 4.8% спрямо същия месец на 2014 г. (5% годишно нарастване през август 2015 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 48.315 млрд. лв. в края на септември 2015 година. Те намаляват с 3.7% спрямо същия месец на 2014 г. (11.4% годишно понижение през август 2015 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 50.490 млрд. лв. и се понижава спрямо септември 2014 г. с 10.4% (10.5% годишно понижение през август 2015 година). На годишна база вземанията от неправителствения сектор⁷ намаляват с 9.4%, достигайки 51.532 млрд. лв. (9.5% годишно понижение през август 2015 година).

В края на септември 2015 г. кредитите за неправителствения сектор са 50.408 млрд. лв. (59.8% от БВП) при 50.167 млрд. лв. към август 2015 г. (59.6% от БВП). През септември 2015 г. те се понижават на годишна

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, ангажирани със *спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

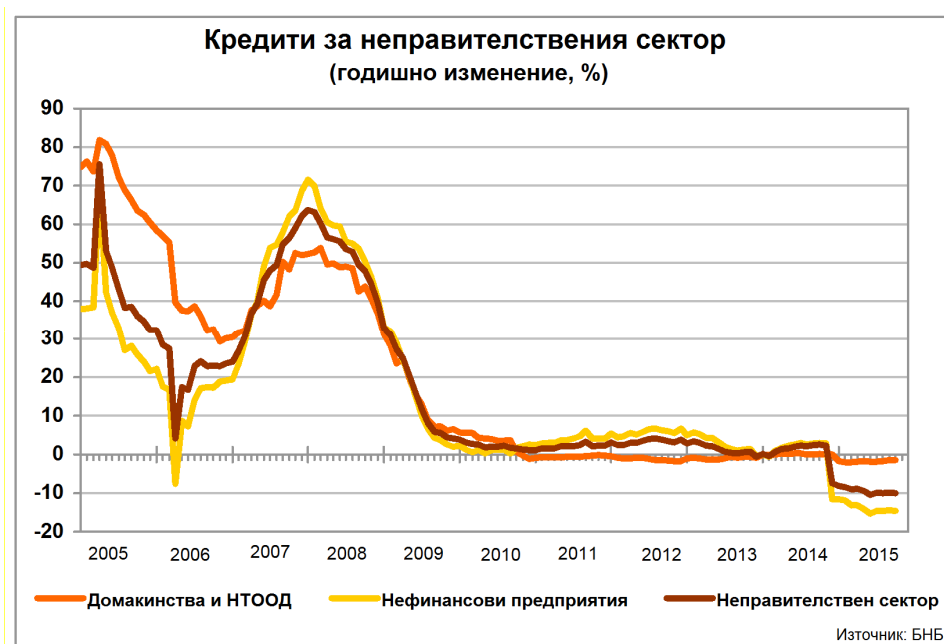
⁷ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти.

база с 10% (9.9% годишно намаление през август 2015 година)⁸. Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 439.1 млн. лева. На годишна база продадените кредити от *Други ПФИ* са 474.6 млн. лв. (в т. ч. 0.4 млн. лв. през септември 2015 година), а обратно изкупените кредити – 35.5 млн. лв. (в т. ч. 1.1 млн. лв. през септември 2015 година).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* намаляват с 14.6% на годишна база през септември т. г. (14.5% годишно понижение през август 2015 г.) и в края на месеца достигат 30.859 млрд. лв. (36.6% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 18.338 млрд. лв. (21.8% от БВП) в края на септември 2015 година. Спрямо същия месец на 2014 г. те намаляват с 1.4% (1.5% годишно понижение през август 2015 година). В края на отчетния месец *жилищните кредити* са 8.688 млрд. лв. и намаляват на годишна база с 1.6% (1.8% годишно понижение през август 2015 година). *Потребителските кредити* възлизат на 7.369 млрд. лв. и се увеличават с 0.2% спрямо септември 2014 г. (0.1% годишно повишение през август 2015 година). На годишна база *другите кредити* намаляват с 9.5% (10.5% годишно понижение през август 2015 г.), като достигат 744.6 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 1.211 млрд. лв. (1.4% от БВП) в края на септември 2015 година. В сравнение със септември 2014 г. те намаляват със 7.9% (4.2% годишно понижение през август 2015 година).

Графика 3

⁸ Поради отнемането на лиценза за извършване на банкова дейност на Корпоративна търговска банка (КТБ) в данните по парична статистика, считано от месец ноември 2014 г., КТБ е изключена като отчетна единица. В съответствие с изискванията на ЕЦБ в областта на статистиката банката е изключена от сектор *Други парично-финансови институции* (S.122 съгласно ЕСС'95) и е прекласифицирана в институционален сектор *Други финансови посредници с изключение на застрахователни компании и пенсионни фондове* (S.123 съгласно ЕСС'95). В резултат на това активите и пасивите на КТБ са изключени от баланса на *Други парично-финансови институции* през ноември 2014 г. В тази връзка годишното изменение на кредитните показатели, считано от ноември 2014 г., включва ефекта от изключването на КТБ от паричната статистика.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ⁹ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани с просрочие над 90 дни. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани.

Нетните чуждестранни активи са 40.881 млрд. лв. в края на отчетния месец при 40.817 млрд. лв. в края на август 2015 година. На годишна база те нарастват с 24% при ръст от 25.2% през август 2015 година. През септември т. г. чуждестранните активи се увеличават с 10.5% (11.7% годишен ръст през август 2015 г.), като достигат 50.758 млрд. лева. Чуждестранните пасиви са 9.876 млрд. лв. и на годишна база намаляват с 23.8% (23% годишно понижение през август 2015 година).

⁹ Регламент (ЕО) №2423/2001 на Европейската централна банка от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2001/13) и Регламент (ЕО) №63/2002 на Европейската централна банка от 20 декември 2001 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2001/18).

Парични, депозитни и кредитни показатели¹

(годишно изменение, %)

	2012	2013	2014	Август 2015	Септември 2015	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
Компоненти на М3						
ПАРИ М3 (=1+2+3)	8.4	8.9	1.1	2.5	71,388	2.1
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	9.5	17.5	15.1	9.9	34,289	9.4
1.1. Пари извън ПФИ	9.1	6.8	12.0	11.4	10,779	11.7
1.2. Овърнайт депозити	9.7	23.8	16.6	9.2	23,510	8.4
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	7.9	4.0	-8.2	-3.5	37,037	-3.8
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	5.0	-8.5	-10.1	0.4	26,484	0.5
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	24.1	63.6	-3.3	-11.9	10,554	-13.3
3. М3 - М2(=3.1.)	-4.7	-35.4	-5.9	-5.2	62	1.9
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репосделки)	-4.7	-35.4	-5.9	-5.2	62	1.9
Източници на М3						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	20.1	12.0	23.4	25.2	40,881	24.0
1.1. Чуждестранни активи	15.0	3.4	13.8	11.7	50,758	10.5
1.2. Чуждестранни пасиви	7.2	-11.0	-6.2	-23.0	9,876	-23.8
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	2.6	3.6	-9.6	-11.4	48,315	-3.7
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	2.5	3.6	-8.8	-10.5	50,490	-10.4
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	-26.1	269.6	-62.0	-65.7	-1,042	-96.9
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ³	2.8	0.3	-7.7	-9.5	51,532	-9.4
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ⁴	2.3	-5.9	-29.4	-16.4	-2,175	64.8
Депозити⁵ и кредити на неправителствения сектор						
ДЕПОЗИТИ⁵ (=1+2+3)	7.6	8.7	1.5	3.8	60,941	3.4
1. Нефинансови предприятия	4.3	8.3	-0.7	4.4	16,849	3.9
2. Финансови предприятия	-12.9	4.9	-16.5	-12.2	3,014	-14.3
3. Домакинства и НТООД	11.7	9.3	4.1	5.0	41,078	4.8
КРЕДИТИ (=1+2+3)						
1. Нефинансови предприятия	5.0	0.1	-11.6	-14.5	30,859	-14.6
2. Финансови предприятия⁶	9.8	10.0	-8.4	-4.2	1,211	-7.9
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	-1.0	-0.2	-1.6	-1.5	18,338	-1.4
3.1. Овърдрафт	-4.2	-1.4	-0.1	-2.2	1,537	-2.7
3.2. Жилищни кредити	0.8	-1.2	-0.9	-1.8	8,688	-1.6
3.3. Потребителски кредити	-2.3	2.2	-2.0	0.1	7,369	0.2
3.4. Други кредити	-1.5	-6.0	-8.2	-10.5	745	-9.5

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни. Извършени са ревизии на данните за периода юни - юли 2015 г., които са означени с буква "Р" в съответните таблици.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

⁴ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

Парични показатели¹

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2012	2013	2014	Август 2015	Септември 2015
Компоненти на МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	8.4	8.9	1.1	2.5	2.1
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	3.5	6.5	6.1	4.4	4.2
1.1. Пари извън ПФИ	1.2	0.9	1.6	1.6	1.6
1.2. Овърнйт депозити	2.3	5.6	4.4	2.9	2.6
2. М2 - М1 (Квазилари = 2.1.+2.2.)	5.0	2.5	-4.9	-1.9	-2.1
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	2.7	-4.4	-4.4	0.1	0.2
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	2.3	6.9	-0.5	-2.0	-2.3
3. МЗ - М2(=3.1.)	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0
Основни източници на МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	20.1	12.0	23.4	25.2	24.0
1.1. Чуждестранни активи	25.0	5.4	20.4	16.3	14.6
1.2. Чуждестранни пасиви	4.8	-6.6	-3.0	-8.9	-9.4
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	2.5	3.6	-8.8	-10.5	-10.4
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	-0.3	3.3	-1.3	-0.8	-0.9
2.2. Вземания от неправителствения сектор ³	2.8	0.3	-7.5	-9.7	-9.5
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	2.9	0.2	-7.8	-9.8	-10.0
а) Нефинансови предприятия	3.1	0.0	-7.1	-9.3	-9.3
б) Финансови предприятия ⁴	0.2	0.2	-0.2	-0.1	-0.2
в) Домакинства и НТООД	-0.3	-0.1	-0.5	-0.5	-0.4

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни. Извършени са ревизии на данните за периода юни - юли 2015 г., които са означени с буква "Р" в съответните таблици.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия, ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

⁴ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.